

PROCEEDING BOOK

EDİRNE
6 - 8 Ekim 2023

BALKAN 9. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

**BALKAN 9TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
OCTOBER 6 - 8, 2023 - EDİRNE**

ISBN: 978-625-6830-41-7

Academy Global Publishing House

BALKAN 9TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
OCTOBER 6 - 8, 2023
EDİRNE

Edited By
ASSIST PROF. DR. GÜLTEKİN GÜRÇAY

CONGRESS ORGANIZING BOARD

HEAD OF CONFERENCE : Prof. Dr. Ali Bilgili
Head of Organizing Board: Assit. Prof. Dr. Gültekin Gürçay
Organizing Committee Member: Dr. Amaneh Manafidizaji
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Naile Bilgili
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Başak Hanedan
Organizing Committee Member.: Prof. Dr. Hülya Çiçek Kanbur
Organizing Committee Member.: Prof. Dr. Raihan YUSOPH
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Hajar HUSEYNOVA
Organizing Committee Member: Doç. Dr. Elif Akpınar Külekçi
Organizing Committee Member: Aynur Əliyeva
Organizing Committee Member: Doç. Dr. Nazikə Abdullazadə
Organizing Committee Member: Dr. Mehdi Meskini Heydarlou

All rights of this book belong to Academy Global Publishing House
Without permission can't be duplicate or copied.
Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.
Academy Global–2023©

Issued: 20.10.2023
ISBN: 978-625-6830-41-7

CONFERENCE ID

BALKAN 9TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES

DATE – PLACE
OCTOBER 6 - 8, 2023
EDIRNE

ORGANIZATION
ACADEMY GLOBAL CONFERENCES & JOURNALS

EVALUATION PROCESS
All applications have undergone a double-blind peer review process.

PARTICIPATING COUNTRIES
Turkey - Azerbaijan – Bangladesh - Saudi Arabia – Luxembourg – Thailand – Canada
– Greece – Iran - Prague – Croatia – Indonesia – Jordan – Malaysia – Egypt – Romania
– Kazakhstan – Norway – Manila – US – Finland – Slovakia – Seoul - Philadelphia, -
Beijing – Finland - Almaty, South Africa - South Africa - Qatar - Pakistan -

PRESENTATION
Oral presentation

ASSOCIATION & ACADEMIC INCENTIVES :
45% of presented paper in the conference were form Turkey and %55 from other
Countreies
Members of the organizing committees of the conference perform their duties with an
"official assignment letter"

LANGUAGES
Turkish, English, Russian, Persian, Arabic

Scientific & Review Committee

- Prof. Dr. Ali BİLGİLİ – Türkiye
Prof. Dr. Naile BİLGİLİ – Türkiye
Prof. Dr. Başak HANEDAN – Türkiye
Prof. Dr. Hülya Çiçek KANBUR – Türkiye
Prof. Dr. Emine KOCA – Türkiye
Prof. Dr. Fatma KOÇ – Türkiye
Prof. Dr. Bülent KURTIŞOĞLU – Türkiye
Prof. Dr. Hajar Huseynova – Azerbaijan
Prof. Dr. Dwi SULISWORO – Indonesia
Prof. Dr. Natalia LATYGINA – Ukraina
Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV – Russia
Prof. Muntazir MEHDI – Pakistan
Prof. Dr. Raihan YUSOPH – Philippines
Prof. Dr. Akbar VALADBİGİ – Iran
Prof. Dr. F. Oben ÜRÜ – Türkiye
Prof. Dr. T.Venkat Narayana RAO – India
Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ – Türkiye
Prof. Dr. Mustafa BAYRAM – Türkiye
Prof. Dr. Saim Zeki BOSTAN – Türkiye
Prof. Dr. Hyeonjin Lee – China
Assoc. Prof. Dr. Abdulsemet AYDIN – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Fırat BARAN - Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Dilorom HAMROEVA - Ozbekstan
Assoc. Prof. Dr. Abbas GHAFARI – Iran
Assoc. Prof. Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ - Türkiye
Assoc. Prof. Ivaylo STAYKOV - Bulgaria
Assoc. Prof. Dr. Dini Yuniarti – Indonesia
Assoc. Prof. Dr. Ümit AYATA – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Okan SARIGÖZ – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Eda BOZKURT – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Ahmet TOPAL – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Abdulkadir Kırbaş – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mesut Bulut – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Fahriye Emgili – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Sandeep GUPTA – India
Assoc. Prof. Dr. Veysel PARLAK – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mahmut İSLAMOĞLU – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Nazile Abdullazade – Azerbaijan
Assist. Prof. Dr. Göksel ULAY – Türkiye
Assist. Prof. K. R. PADMA – India
Assist. Prof. Dr. Omid AFGHAN - Afghanistan
Assist. Prof. Dr. Maha Hamdan ALANAZİ - Saudi Arabia
Assist. Prof. Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Amina Salihi BAYERO – Nigeria
Assist. Prof. Dr. Baurcan BOTAKARAEV - Kazakhstan

Assist. Prof. Dr. Ahmad Sharif FAKHEER - Jordania
Assist. Prof. Dr. Gültekin GÜRÇAY – Türkiye
Assist. Prof. Dr. Dody HARTANTO - Indonesia
Assist. Prof. Dr. Mehdi Meskini HEYDALOU – Iran
Assist. Prof. Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Keles Nurmaşılı JAYLIBAY - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Mamatkuli JURAYEV – Uzbekistan
Assist. Prof. Dr. Kalemkas KALIBAEVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Bouaraour KAMEL – Algeria
Assist. Prof. Dr. Alia R. MASALİMOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Amanbay MOLDİBAEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Bhumika SHARMA - India
Assist. Prof. Dr. Gulşat ŞUGAYEVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. K.A. TLEUBERGENOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA – Kirgizia
Assist. Prof. Dr. Hoang Anh TUAN - Vietnam
Assist. Prof. Dr. Botagul TURGUNBAEVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA - Kirgizia
Assist. Prof. Dr. Yang ZİTONG – China
Assist. Prof. Dr. Gulmira ABDİRASULOVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Imran Latif Saifi – South Africa
Assist. Prof. Dr. Zohaib Hassan Sain – Pakistan
Assist. Prof. Dr. Murat GENÇ – Türkiye
Assist. Prof. Dr. Monisa Qadiri – India
Assist. Prof. Dr. Vaiva BALCIUNIENE – Lithuania
Assist. Prof. Dr. Meltem AVAN – Türkiye
Aynurə Əliyeva - Azerbaijan
Sonali MALHOTRA - India

BALKAN
9th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
9th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
OCTOBER 6 - 8, 2023
EDIRNE

Join Zoom Meeting

**[https://us02web.zoom.us/j/88193707664?pwd=MEZBL3M0S1ArNWVsMjV0YUJkR3lIQ
T09](https://us02web.zoom.us/j/88193707664?pwd=MEZBL3M0S1ArNWVsMjV0YUJkR3lIQ
T09)**

Meeting ID: 881 9370 7664

Passcode: 123456

ÖNEMLİ AÇIKLAMA (Lütfen okuyunuz)

- ZOOM bağlantısı için yukarıda verilen bağlantıyı veya yine yukarıda verilen giriş bilgilerini kullanabilirsiniz.
- gerekmektedir. Moderatörün oturum düzenini gözetmesi, akademisyen adaylarını yönlendirmesi beklenmektedir.
- Oturuma bağlanmadan önce Salon numaranızı adınızın önüne aşağıdaki gibi ekleyiniz. Bu sayede kongre açılışında beklemeden oturumlarınıza gönderilebileceksiniz. Ör. 5 Ahmet Ahmetoglu
- Sunum süresi 10 dakikadır. Bu sürenin aşılmasını moderatörler temin edecektir.
- Sunum sonrası 5 dakikayı geçmeyen soru-cevap, tartışma süresi verilmektedir.
- Sunumlar TÜRKÇE veya İNGİLİZCE yapılabilmektedir.
- Kameralar, oturum süresince toplam % 70 oranında açık olmak zorundadır.
- Sunum yapan katılımcının kamerası açık olmak zorundadır.
- Sunum yapmak zorunludur. Herhangi bir nedenle sunum yapmamış olan katılımcıya sertifika verilmesi ve çalışmasının yayınlanması söz konusu olamaz.
- Katılımcı, bulunduğu oturumda, oturum bitene kadar bulunmak zorundadır.
- Katılımcıların kendi oturumları dışındaki oturumlara katılma zorunluluğu yoktur.
- ZOOM platformunun kapasite sınırı nedeniyle, DİNLEYİCİ, sadece kapasite izin verdiği sürece kabul edilebilmektedir.

BALKAN 9th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES 9th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES October 6 - 8, 2023 - Edirne Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 7 Ekim/ October 7, 2023 / 14:00 – 16:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 3	Doç. Dr. Güneş SALI	1	İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ MATEMATİK DERSLERİNDE KAVRAM KARİKATÜRLERİNİN KULLANILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	Yüksek Lisans Öğrencisi ELİF ESEN Dr.Öğr.Üyesi ZUHAL ÜNAN
		2	MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖZÜYLE MATEMATİK TARİHİNE İLİŞKİN BİLGİ SAHİBİ OLMANIN ÖNEMİ	Dr.Öğr.Üyesi ZUHAL ÜNAN
		3	A QUALITATIVE STUDY ON VALUES EDUCATION PRACTICES	Doç. Dr. Güneş SALI
		4	TEACHER CANDIDATES' VIEWS ABOUT CLASSROOM MANAGEMENT STRATEGIES	Doç. Dr. Güneş SALI
		5	BAZI ALINTI KELİMELERDEKİ DEĞİŞMELERDE ANLAM BAKIMINDAN BULAŞMANIN ETKİSİ	Dr. Öğr. Üyesi İhsan Sabri ÇEBİ
		6	TÜRKİYE TÜRKÇESİNİN AĞIZLARIYLA İLGİLİ ÇALIŞMALARDA AYIN VE HEMZE	Dr. Öğr. Üyesi İhsan Sabri ÇEBİ
		7	FİZİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLİMSSEL İŞLEM BECERİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ	Nuray ÖNDER ÇELİKKANLI
		8	FİZİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRENİM GÖRDÜKLERİ ANABİLİM DALLARINA VE ÜNİVERSİTELERİNE UYUM SÜREÇLERİ	Nuray ÖNDER ÇELİKKANLI

resident in the areas under the control of the Palestinian Authority. The Palestinian Authority, which thinks that Israel could be established because the Palestinians sold their lands to the Jews before the establishment of the State of Israel, considers the sale of land by the Palestinian to the Jews as crimes within the scope of ‘treason’. However, despite all the obstacles imposed by the Palestinian Authority, some Palestinians continue to sell land to the Jews. In the study, the property ownership dispute in Shimon HaTzaddik in Israel is examined. The study consists of three parts. In the first part, the Palestinian Authority’s policy on property ownership disputes in the disputed lands is explained, in the second part the history of property ownership in Shimon HaTzaddik is handled, and in the third part protected tenant status as a temporary solution is cleared up. The study is important in that the property ownership dispute in Shimon HaTzaddik is a typical example of Palestinians making claims, with invalid documents and many times undocumented, and spreading antisemitic fallacy.

Keywords: Israel, Palestinian Authority, Shimon Hatzaddik, Antisemitism.

GİRİŞ

İsrail, Filistinlilerin topraklarını, malını veya mülkünü çalmış ve çalıyor değildir. Kaldı ki, antisemitizm nedeniyle, dünyanın bütün gözleri İsrail’in üzerinde olduğundan, dünyada hukuk dışına çıkma lüksüne sahip olmayan tek ülke İsrail’dir. Daha açık bir dille, İsrail istese de, Filistinlilerin topraklarını, malını veya mülkünü çalamaz.

İsrail, Filistin Özerk Yönetimi tarafından, İsrail’de Arapların taşınmaz mülk edinmelerini sınırlandırmakla çok kez suçlanır. Halbuki, suçlamayı yapan Filistin Özerk Yönetimi, kurulur kurulmaz, Yahudilere toprak satışını yasaklamıştır. Filistin Özerk Yönetimi’nin denetiminde olan yerlerde, tek Yahudi mukim bulunmamaktadır. İsrail Devleti’nin kurulması öncesinde, Filistinliler Yahudilere topraklarını sattıkları için İsrail’in kurulabildiğini düşünen Filistin Özerk Yönetimi, Filistinlilerin Yahudilere toprak satmasını, ‘vatana ihanet’ kapsamındaki suçlardan saymaktadır. Ancak Filistin Özerk Yönetimi’nin tüm engellemelerine rağmen, Filistinlilerden bazıları, Yahudilere toprak satışını sürdürmektedir.

Çalışmada, İsrail’de bulunan Shimon HaTzaddik’teki mülk sahipliği incelenecektir. Çalışma, üç bölümden oluşacaktır. Birinci bölümde, tartışmalı topraklardaki mülk sahipliği uyuşmazlıklarına dair Filistin Özerk Yönetimi’nin politikası açıklanacak, ikinci bölümde Simon HaTzaddik’te mülk sahipliğinin geçmişi ele alınacak ve üçüncü bölümde geçici çözüm olarak korumalı kiracı statüsü açıklığa kavuşturulacaktır. Shimon HaTzaddik’teki mülk sahipliği çekişmesi, geçersiz belgelerle ve pek çok defa belgesiz biçimde, Filistinlilerin hak iddiasında bulunup, dünya kamuoyunu meşgul etmelerine ve antisemit safsatalar yaymalarına dair tipik bir örnek olması bakımından çalışma önemlidir.

1. FİLİSTİN ÖZERK YÖNETİMİ'NİN TARTIŞMALI TOPRAKLARDAKİ MÜLK SAHİPLİĞİ UYUŞMAZLIKLARINA DAİR POLİTİKASI

İsrail, Filistin Özerk Yönetimi tarafından, İsrail'de Arapların taşınmaz mülk edinmelerini sınırlandırmakla çok kez suçlanır. Halbuki, suçlamayı yapan Filistin Özerk Yönetimi, kurulur kurulmaz, Yahudilere toprak satışını yasaklamıştır. Filistin Özerk Yönetimi'nin denetiminde olan yerlerde, tek Yahudi mukim bulunmamaktadır. İsrail Devleti'nin kurulması öncesinde, Filistinliler Yahudilere topraklarını sattıkları için İsrail'in kurulabildiğini düşünen Filistin Özerk Yönetimi, Filistinlilerin Yahudilere toprak satmasını, 'vatana ihanet' kapsamındaki suçlardan saymaktadır. Ancak Filistinlilerden bazıları, Filistin Özerk Yönetimi'nin tüm engellemelerine rağmen, Yahudilere toprak satışını sürdürmektedir.

1996'da Filistin Özerk Yönetimi Baş Müftüsü Şeyh İkrime Sabri (1939-...) Yahudilere toprak satışının cezasının ölüm olduğuna dair fetva vermiştir. 1994-2006 yıllarında baş müftülük görevini ifa eden İkrime Said Sabri, Müslüman dünyasında *"Hiçbir taş, Yahudi İbranilerin Filistin'de varlığını göstermemektedir."* (Jamous, 17.08.2020) şeklindeki antisemit sözlerle bilinmektedir. 1996'da Yahudilere toprak satmaya kalkışan yedi Filistinli öldürülmüştür. 2002'de, Filistin Özerk Yönetimi Genel İstihbarat Teşkilatı Başkanı Tevfik Tiravi (1948-...), 1996'daki ölümlerden emrindeki adamların sorumlu olduğunu söylemiştir. 1997'de Filistin Özerk Yönetimi Adalet Bakanı Freih Ebu Medyan (1955-...), Yahudilere bir inç (yani 2.54 cm) toprak satmanın cezasının idam olduğunu duyurmuştur. Duyurudan hemen sonra, iki Filistinli idam edilmiştir. Nisan 2006'da, Muhammed Ebu al-Hawa isimli bir Filistinli, Yahudilere apartman satmaktan dolayı işkence görmüş ve öldürülmüştür (Glick, 18.04.2006). Baş Müftü, Yahudilere toprak satanların Müslüman mezarlığına gömülmeyeceği fetvası verdiği için, Muhammed Ebu al-Hawa, Müslüman mezarlığına değil, herhangi bir yere gömülmüştür.

Filistin Özerk Yönetimi tarafından alınan, Yahudilere toprak satmayı engelleyen, dini ve seküler pek çok karara rağmen, Filistinliler satıştan caydırılamamıştır. Nisan 2009'da, Filistin Özerk Yönetimi Başkadısı Tayseer Recep Tamimi (1952-...), hem satışın hem de Yahudilere taşınmaz mal kiraya vermenin yasak olduğunu, kira veya satış, her iki durumda da İslam hukukuna göre cezanın idam olduğuna hükmetmiştir (Toameh, 01.04.2009). Belirtmek gerekir ki, Yahudilere taşınmaz mülk satışından kaynaklı suçlanan Filistinliler çok kez yargılanmamışlar, sokakta infazlar gerçekleşmiştir. Kendini savunma hakkı verilmeyen bu insanların aileleri de hak arayışına girişememiş, vatan haini sayılan bu kişiler için, İslami usullere uygun defin işlemi yapılmamış, ölü bedenleri herhangi bir yere savrulmuştur.

Ekim 2014'te, Filistin Özerk Yönetimi Başkanı Mahmut Abbas, Yahudilere toprak satan veya kiraya verenler için, ömür boyu hapis ve zorunlu çalışma cezası uygulanacağını ilan etmiştir (Miller, 21.10.2014). 2018'de, Baş Müftü, Gayrimüslimlere Müslüman toprağını satmayı dinsizlik diye tanımlamış, Gayrimüslimlere taşınmaz mülk

satan veya kiralayanın ‘kafir’ sayılacağını belirtmiştir. Aynı yıl, sokakta infazlar gerçekleşmiş ve bu infazların Yahudilere toprak satışıyla ilgili olduğu ortaya çıkmıştır. Aralık 2018’de, ABD yurttaşı bir Filistinli, bir İsraili Yahudi’ye toprak satmaya kalkışmaktan dolayı ömür boyu hapis cezasına çarptırılmıştır (Daraghme, 31.12.2018). Mart 2020’de, Filistin Özerk Yönetimi Başkanı Mahmut Abbas, Yahudilere toprak satanların veya toprak satışında aracılık yapanların; dinine, halkına ve şehitlere ihanet ettiğini söylemiştir. Mahmut Abbas’ın sıklıkla yaptığı bu uyarılar, Filistinlilerin, 20. yüzyılın başında yoğun olarak yaptıkları gibi 20. yüzyıldaki kadar yoğun olmasa da, 21. yüzyılda da Yahudilere toprak satmayı sürdürdüklerini göstermektedir. Filistin Özerk Yönetimi’nin, İsrail’in Filistinlilerin topraklarını çaldığı iddiasını mesnetsiz kılan taşınmaz mülk satışlarının durdurulamıyor olması, Filistin Özerk Yönetimi’nin gündemindeki en önemli sorunlardan biri olmaya devam etmektedir.

İsrail’in Filistinlilerin topraklarını çaldığı safsatası, Türkiye’de de gündemden düşmeyen antisemit safsataların başında gelir. Bunda, Yahudi mülk sahiplerinin açtıkları mal sahipliği tespit davalarında, Filistinlilerin mülk sahibi olduklarını ispatlayamayıp, taşınmaz özel mülk sahipliği davalarını, Müslümanlar ve Yahudiler arasında bir din savaşı haline çevirmeye çalışmalarının etkisi büyüktür. Yeruslayim’in doğusunda ikamet eden Filistinlilerin çoğunluğu, oturdukları evlere ait tapu belgesi sunamadıkları için, mahkeme kararıyla evden çıkartılırlarken, dünya kamuoyuna, İsrail’in kendilerini evlerinden haksız yere çıkarttığı safsatasını anlatırlar. Can kayıplarına neden olan şiddet eylemlerine evrilmesi bakımından, 7 Mayıs 2021’den itibaren, uzun süre dünya medyasının gündeminde kalan, Yeruslayim Eski Şehir’e yaklaşık 2 km uzaklıktaki Shimon HaTzaddik mevkiinde bulunan Şeyh Cerrah Mahallesi’ndeki mülk sahipliği çekişmesi, bu çerçevede anılabilecek tipik bir örnektir (Siegal, 08.05.2021; Toameh, 08.05.2021).

2. SHIMON HATZADİK’TE MÜLK SAHİPLİĞİNİN GEÇMİŞİ

Shimon HaTzaddik (Adaletli Simon) Yahudi tarihinde çok önemli bir şahsiyettir (Eisen, 12.05.2021). Şeyh Cerrah da Arap tarihinde önemli bir kişidir. Şeyh Cerrah’ın (ölüm 1202) adı, İngilizce yazında ‘Hussam al-Din al-Jarrah’ olarak geçer. Arap-İslam Ordusu kumandanlarından Selahattin Eyyubi’nin hekimi olarak bilinir. Türkçe yazında, ‘Hüsameddin bin Şerefuddin İsa el-Cerrahi’ diye anılır.

Yaklaşık 2500 yıldır Yahudilerin yaşadığı ve İkinci Tapınak döneminin Yahudi bilgelerinden olan, “*Dünya üç şeye dayanır: Tora, Tanrı’ya hizmet ve iyilik edimleri*” demesiyle bilinen Shimon HaTzaddik’in türbesinin bulunduğu yere, 1865 yılında, Müslüman Araplar tarafından, ‘Şeyh Cerrah’ adıyla bir mahalle kurulmuştur. 12. yüzyıl İslam alimi Şeyh Cerrah’ın tekkesi ve türbesi, Shimon HaTzaddik mevkiinde bulunduğu için, Araplar, Shimon HaTzaddik mevkiini Yahudisizleştirmeye koyulmuşlardır. Arapların, Yahudiler tarafından kutsal sayılan yerleri kendilerine mesken seçmeleri ve Araplaştırmaları şaşırtıcı değildir. Araplar,

tarih sahnesine çıktıkları andan itibaren, hem yayıldıkları coğrafyayı hem de halkları Araplaştırmışlardır. Bu asimilasyona, Ortadoğu'da direnebilen yegane halk Yahudiler olmuştur. Nitekim 1875'de, Yahudiler, Shimon HaTzaddik'in türbesinin bulunduğu yer ve çevresini satın almışlardır (ZOA, 16.08.2021). Böylece Arap mahallesinin yanında ve hatta Arap mahallesiyle iç içe bir Yahudi mahallesi ortaya çıkmıştır. Bu sayede, Yahudiler, Shimon HaTzaddik mevkiindeki 2500 yıllık mevcudiyetlerini güvenceye almışlardır.

1948'te İsrail'in kuruluşu ve Arap devletlerinin İsrail'e saldırması üzerine, Shimon HaTzaddik mevkiindeki Yahudiler evlerini terk etmemişler, ancak Araplar, Yahudileri zorla evlerinden sürmüşlerdir. Belirtmek gerekir ki, Micha Danzig, 1936-1938 yıllarında, Shimon HaTzaddik mevkiindeki Yahudilerin Arapların saldırılarına uğradıklarını hatırlatır ve İngilizlerin Araplara göz yumması nedeniyle, Yahudilerin, İsrail Bağımsızlık Savaşı'nın çok öncesinde, o mevkiden atılmaya çalışıldıklarına dikkat çeker (Danzig, 07.05.2021).

1949'da Arap devletleriyle İsrail arasında imzalanan ateşkestten yedi yıl sonra, Süveyş Krizi'nin yaşandığı 1956 yılında, Ürdün, Yahudilerin ayrıldıkları evlere Arapları yerleştirmiştir. Yerleştirilen 28 aile, mülk sahibi yapılmamış, Ürdün Devleti'nin kiracıları olmuştur. Bu aileler, Yahudilerin geri dönmeyeceklerini düşünmüşlerdir. Shimon HaTzaddik mevkiinden zorla çıkartılan Yahudiler ve mirasçıları ise, tapu belgelerini saklamışlardır. 1967'de İsrail'in Arap devletlerine karşı savaşı kazanması sonrasında, Shimon HaTzaddik mevkiindeki mülklerin gerçek sahibi olan Yahudiler ve mirasçıları için, mülklerine yeniden kavuşma ihtimali doğmuştur. Yıllardır Yahudilere ait mülklerde oturan ve bu mülkleri kendilerine mal ettiklerini zanneden Araplar, asla yerlerinden çıkartılamayacaklarını düşünmüşlerdir. 1970'de kabul edilen, gasp edilmiş mülklerin iadesine dair kanun sayesinde, Yahudiler, İsrail mahkemelerine başvurmuşlar ve gaspçıların mülklerinden çıkartılmalarını istemişlerdir (Bell, 09.05.2021). Ancak Filistinli Sorunu çözülmemiş olduğu için, gelecekte pürüzler doğabileceğinden, İsrail mahkemeleri, mülk sahipliği çekişmesini neticelendirmekte yavaş davranmıştır (Spyer, 12.05.2021). Daha açık bir dille, İsrail Devleti, Yahudi mülk sahiplerine haksızlık yapmıştır.

Yahudi mülklerinde oturan Araplar, 1973'te, Arap devletleri ile İsrail arasındaki savaşın kazananının Araplar olması durumunda, evlerinden çıkmak zorunda kalmayacaklarını ümit etmişlerdir. Savaşın kazananı yine İsrail olmuştur. 1973'ten sonra, Arap devletleri, 1948-1949 Savaşı, 1956 Savaşı, 1967 Savaşı ve 1973 Savaşı başarısızlıklarına yenisini eklemek yerine, yani İsrail'i tek savaşla haritadan silmek yerine, İsrail'i aşındırarak yıkmak politikasını devreye sokmuşlardır. 'Araplar' yerine, tartışmalı topraklardaki Araplara 'Filistinli' denilmeye başlanmış ve İsrail'in karşısında sanki Arap devletleri değil de, 'Filistinliler' varmış gibi yeni bir anlatı benimsenmiştir. İster Arap, ister Ürdünlü, ister Filistinli denilsin, muhatapları hangi kimlikle anılırsa anılsın, Yahudi mülk sahipleri ise, gasp edilmiş mallarının iadesi için mücadeleden vazgeçmemişlerdir.

3. GEÇİCİ ÇÖZÜM OLARAK KORUMALI KİRACI STATÜSÜ

1967'den 1982 yılına kadar, tam 15 yıl, Yahudi mülk sahipleri hak mücadelesi vermişlerdir. Filistinliler, aradan geçen yıllar boyunca, tapu belgesi sunamamışlardır. 1982'de, Yahudi mülk sahipleri ile Filistinliler arasında, Filistinliler için 'korumalı kiracı' statüsünün belirlendiği anlaşma imzalanmıştır. Yahudi mülk sahipleri, Filistinlilerin kira ödemeleri kaydıyla, evlerde oturmaya devam etmelerine rıza göstermişlerdir. Ancak 1993 yılına gelindiğinde, Oslo Barış Anlaşması'nın etkisiyle, Filistinliler kira ödememeye ve ev sahiplerinden izin almaksızın mülklerde değişiklikler yapmaya başlamışlardır.

1997'de, Süleyman Derviş Hicazi isimli Filistinli kiracı, 1982'de imzalanmış olan 'korumalı kiracı' statüsünün belirlendiği anlaşmaya itiraz etmiş ve 1961'de Ürdünlü bir Arap olan El-Bandek'ten evi aldığını öne sürmüştür (International Legal Forum, 09.05.2021). Ancak alım-satım belgelendirememiştir. Öyle ki, alım-satıma dair, Birleşik Krallık mandası ve Ürdün yönetimi dönemleri tapu kayıtlarında, Süleyman Derviş Hicazi'nin mülk sahipliğine dair bir kayda rastlanmamıştır (ZOA, 16.08.2021). Ayrıca vergi defterleri incelenmiş, sahiplik iddiasında olduğu mülke dair vergi kaydı çıkmamıştır. Süleyman Derviş Hicazi gibi, ilkin korumalı kiracı statüsünü kabul edip, uzun kiracılık süresi dolmaya yakın anlaşmaya itiraz eden Filistinlilerin sayısı 1990'ların sonuna doğru artmıştır. Bu itirazlar, geçerli mülk sahipliği belgelerine dayanmadığı için, Filistinliler davaları kazanamamışlardır. Ancak süren davalar, Filistinlilere, evlerden çıkmamak bakımından zaman kazandırmıştır. Ayrıca bu zaman zarfında, Filistinliler, emlak konusunu politikleştirip, yargı kararlarının üzerinde dış baskı oluşturmaya ve İsrail'i karalamaya çalışmışlardır.

2000'de İkinci İntifada'nın başlamasıyla, Filistinli kiracılar, Yahudi mülk sahiplerine kira ödememek için, yeni bir bahaneye daha sahip olmuşlardır. Filistinliler, kira ödememekle beraber, mülk sahiplerinin rızasını almadan binalarda eklemeler yapmışlardır. Mahkemeler aracılığıyla yapılan uyarıları dikkate almamışlardır. 2003 yılında, Yahudi mülk sahipleri, verdikleri mücadeleden yorulmuşlar ve 36 yıllık mücadelenin sonunda, haklarını, 'Nachalat Shimon' (Simon'un Emlakı) isimli şirkete satmışlardır. Böylece Filistinliler karşılarında tek tek Yahudi mülk sahipleri yerine, Nachalat Shimon'u bulmuşlardır. Filistinliler tarafından gasp edilen Yahudi mülklerinin takipçisi Nachalat Shimon, İsrail mahkemeleri nezdinde, daha başarılı mücadele vermiştir. Aşama aşama kazanılan uzun dava süreçleri neticesinde, 2021 yılına gelindiğinde, tahliye edilmesi gereken ev sayısı sekize düşmüştür. Bu evlerden dördü için, Mayıs 2021'de ve diğer dördü için Ağustos 2021'de tahliye kararları kesinleşmiştir.

7 Mayıs 2021'de, Shimon HaTzaddik mevkiindeki dört evin tahliye kararını, Filistinliler, konu, özel mülkiyet sahiplik çekişmesi değilmiş gibi, Müslüman-Yahudi din savaşı haline getirmeye çalışmışlardır. Protestolar nedeniyle, artan gerilimin

düşürülmesi amacıyla, İsrail Yüksek Mahkemesi tarafından, Mayıs 2021 tahliye kararının uygulanması ertelenmiştir (Bob & Lazaroff, 09.05.2021).

Tahliye kararının, Ramazan ayına denk gelmesi, Filistinlilerin, mülk sahipliği çekişmesini, Müslüman-Yahudi savaşı gibi sunmalarını ve çarpıtmalarını kolaylaştırmıştır. Mülk sahipliği çekişmesi, Tapınak Tepesi'ne (Harem-i Şerif) taşınmıştır. Altını çizmek gerekir ki, Bassem Eid, Şeyh Cerrah Mahallesi'ndeki dört evin boşaltılması olayının, Filistinli şiddetine evrilmesinden, Hamas'ı sorumlu tutar. Hamas'ın Filistinli diğer örgütler üzerinde hegemonik güç denemesine giriştiğini belirtir (Eid, 12.05.2021).

Mayıs 2021'de, Filistinlilerin Yahudilerin taşınmaz mallarını gasp ettikleri, kira ödemeyi reddettikleri gerçeği yerine; dünya kamuoyunda, İsrail'in Filistinlilerin topraklarını çaldıkları safsatası ve Tapınak Tepesi'ndeki (Harem-i Şerif) arbeye görüntüleri konuşulur olmuştur. Şeyh Cerrah Mahallesi'ndeki özel mülk sahipliği davasının dünya gündemini meşgul ettiği tarihte; radikal İslamcılar, Afganistan'da bir okula yakın yerde gerçekleştirdikleri terör eyleminde, büyük çoğunluğu kız çocuğu olmak üzere, 68'in üzerinde öğrenci ölmüş ve pek çoğu ağır olmak üzere, 165'ten fazla kişi yaralanmıştır (Reuters, 09.05.2021). Şeyh Cerrah Mahallesi'ndeki özel mülk sahipliği davasının dünya gündemini meşgul ettiği tarihte; Burkina Faso'daki radikal İslamcılar, Mayıs'ın ilk 10 günü içinde, ardı ardına gerçekleştirdikleri terör eylemlerinde, 30'un üzerinde insanın ölümüne ve çok sayıda kişinin yaralanmasına neden olmuşlardır (Africananews, 04.05.2021). Bu olaylar yerine, Şeyh Cerrah Mahallesi'ndeki dört evin tahliyesi, tüm haber bültenlerini işgal etmiştir. Bunu, antisemitizmle açıklamak doğru olur.

Shimon Hatzaddik'teki mülk sahipliği çekişmesi, geçersiz belgelerle ve pek çok defa belgesiz biçimde, Filistinlilerin hak iddiasında bulunup, dünya kamuoyunu meşgul etmelerine ve antisemit safsatalar yaymalarına dair tipik bir örnektir. Mal sahiplerinin Yahudiler olmasına rağmen, Filistinliler yıllardır Yahudilere ait evleri işgal etmektedirler. Ancak dünya kamuoyu, Yahudilerin özel mülkiyet hakkını ihlal eden Filistinlilere haksızlık yapıldığını zannetmektedir.

Bugün halen Shimon HaTzaddik mevkiindeki evlerin tahliye kararı askıdadır. İsrail Yüksek Mahkemesi'nin eğilimi, Filistinli Sorunu çözülünceye kadar, tahliyeyi askıda tutmak yönündedir. Bunun ise, Yahudi mülk sahiplerinin çıkarlarının aleyhine olduğu açıktır.

SONUÇ

İsrail'in Filistinlilerin topraklarını çaldığı safsatası, dünyada gündemden düşmeyen antisemit safsataların başında gelir. Yahudi mülk sahiplerinin açtıkları mal sahipliği tespit davalarında, Filistinliler mülk sahibi olduklarını çoğunlukla ispatlayamazlar. Tapu belgesi sunamadıkları için, mahkeme kararıyla evlerinden çıkartılırlarken, dünya kamuoyuna, İsrail'in kendilerini evlerinden haksız yere çıkarttığı safsatasını anlatırlar.

Shimon Hatzaddik'teki mülk sahipliği çekişmesi, geçersiz belgelerle ve pek çok defa belgesiz biçimde, Filistinlilerin hak iddiasında bulunup, dünya kamuoyunu meşgul etmelerine ve antisemit safsatalar yaymalarına dair tipik bir örnektir. Mal sahiplerinin Yahudiler olmasına rağmen, Filistinliler yıllardır Yahudilere ait evleri işgal etmektedirler. Ancak dünya kamuoyu, Yahudilerin özel mülkiyet hakkını ihlal eden Filistinlilere haksızlık yapıldığını zannetmektedir.

Bugün halen Shimon HaTzaddik mevkiindeki evlerin tahliye kararı askıdadır. İsrail Yüksek Mahkemesi'nin eğilimi, Filistinli Sorunu çözülünceye kadar, tahliyeyi askıda tutmak yönündedir.

KAYNAKÇA

Africananews, "At Least 30 Killed in Eastern Burkina Faso Attack", <https://www.africanews.com/>, 04.05.2021.

Bell, Avi, "Understanding the Current Sheikh Jarrah (Jerusalem) Property Dispute", www.kohelet.org.il, 09.05.2021.

Bob, Yonah Jeremy & Lazaroff, Tovah, "Top Court Defers Hearing on Sheikh Jarrah Evictions", *The Jerusalem Post*, 09.05.2021.

Danzig, Micha,, "Israel's Critics Are Right: 'Sheikh Jarrah' Exemplifies the Arab-Israeli Conflict", <https://jewishjournal.com/>, 07.05.2021.

Daraghmeh, Mohammed, "Palestinian Gets Life Sentence Over Land Sale to Israelis", <https://abcnews.go.com/>, 31.12.2018.

Eid, Bassem, "This Has Nothing to Do With Sheikh Jarrah", *The Times of Israel*, 12.05.2021.

Eisen, Yosef, "Shimon Hatzadik (Simeon the Just)", <https://www.chabad.org/>, 12.05.2021.

Glick, Caroline, "Our World: Why is Muhammad Abu al-Hawa Dead?", *The Jerusalem Post*, 18.04.2006.

International Legal Forum (ILF), "Sheikh Jarrah: A Legal Background", <https://www.ilfngo.org/>, 09.05.2021.

Jamous, Rana, "Al-Aqsa Preacher Slams UAE's Deal with Israel", <https://www.aa.com.tr/>, 17.08.2020.

Miller, Elhanan, "Abbas Toughens Law Against Palestinians Selling Land to Jews", *The Times of Israel*, 21.10.2014.